

Representantforslag 106 S

(2011–2012)

fra stortingsrepresentantene Harald T. Nesvik, Per Roar Bredvold og Torgeir Trældal

Dokument 8:106 S (2011–2012)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Harald T. Nesvik, Per Roar Bredvold og Torgeir Trældal om å oppheve konsesjonskravet for skogeiendommer

Til Stortinget

Bakgrunn

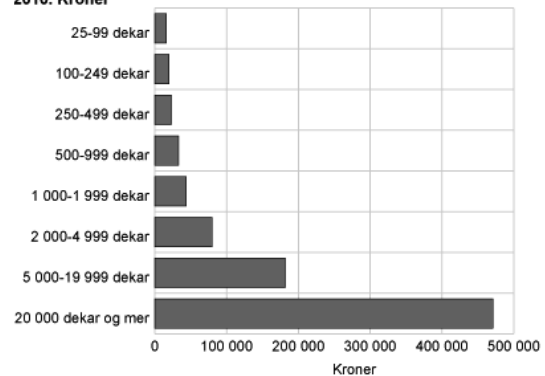
Ifølge tall fra Statistisk sentralbyrå (SSB) for 2011 var årlig avvirkning av industrivirke av skog for salg i dag på om lag 8,6 millioner m³, hvorav ca. 8,5 millioner m³ var industrivirke av bartre og ca. 100 000 m³ var industrivirke av løvtre.

Ifølge landskogtakseringen i 2010¹ sto det 842 millioner m³ tømmer i norske skoger. Av det totale volumet sto 763 millioner m³ på det produktive skogarealet. Den årlige tilveksten i produktiv skog utgjorde 22,8 millioner m³, mens den totale årlige tilveksten var i underkant av 24,6 millioner m³. En del av virket er økonomisk utilgjengelig, men potensialet for avvirkning er vesentlig større enn dagens volum. Mens man i Norge utnytter om lag 30 pst. av tilveksten, ligger Finland og Sverige på en avvirkningsgrad på ca. 80 pst.

Gjennomsnittseiendommen i norsk skogbruk er på ca. 500 dekar, og er ofte arrondert i spredte teiger. Ifølge Skog.no² hadde fire av fem skogeiere en inntekt fra skogbruk på under 35 000 kroner i 2010. Kun

7 pst. tjente mer enn 100 000 kroner på skogsdriften i 2010.

Gjennomsnittlig næringsinntekt fra skogbruk for personlige skogeiere med positiv skoginntekt, etter størrelse på produktivt skogareal. 2010. Kroner

Ifølge SSB³ investerte skogeierne i alt 227 millioner kroner i skogkultur i 2010. Av dette gikk 99 millioner til skogplanting og 95 millioner til ungskogpleie. Det resterende ble investert i markberedning, rydding, gjødsling og lignende. I alt ble det gitt 46 millioner kroner i offentlige tilskudd til skogkultur.

Norsk skogindustri opererer i et internasjonalt tømmer- og produktmarked. Det betyr at den i stor grad er prisgitt internasjonale trender og konjunkturer og de gjeldende rammevilkårene for eksportrettet og kraftkrevende industri i Norge. Det betyr samtidig at skogindustrien vil hente virke der det er billigst, uavhengig av opprinnelsesland.

Ifølge SSB hadde skogindustrien i Norge en omsetning på til sammen 44 mrd. kroner i 2010. Dette tilsvarte 5,8 pst. av omsetningen i norsk industri i 2010.

¹ Opplysninger hentet fra Statistisk sentralbyrå, <http://www.ssb.no/emner/10/04/20/1st/>

² Opplysninger hentet fra artikkelen http://www.skog.no/artikkel.cfm?ID_art=104

³ Opplysninger hentet fra Statistisk sentralbyrå, Skogkultur 2010, <http://www.ssb.no/emner/10/04/20/skogkultur/>

Små skogeiendommer betyr lite for eierens samlede økonomi, og blir i sterk grad ekstensivt forvaltet. Dette fører ofte til at store tømmerreserver står urørt og over tid får svekket kvalitet og dermed lavere økonomisk verdi. Veksten er dessuten ikke optimal, og går på bekostning av karbonbinding og verdiskaping.

Fakta

Tall fra Statistisk sentralbyrå (SSB) viser at det i 2010 var 118 629 skogeiendommer i Norge. Av disse var om lag 26 887 skogeiendommer omfattet av kravet om konsesjon.

Skogeiendommer¹ etter fylke og eiendomsstørrelse. 2010

	Størrelsesklasse etter produktivt skogareal i dekar								
	I alt	25-99	100-249	250-499	500-999	1 000-1 999	2 000-4 999	5 000-19 999	> 20 000
Hele landet	118 629	37 834	32 580	21 328	14 862	7 589	3 297	911	228
Østfold	5 119	1 731	1 385	937	613	305	101	40	7
Akershus og Oslo	5 192	1 905	1 348	898	570	289	101	59	22
Hedmark	10 850	3 682	2 462	1 640	1 311	865	533	277	80
Oppland	10 678	3 510	2 912	1 802	1 271	710	333	119	21
Buskerud	7 315	1 893	1 781	1 315	1 123	645	410	133	15
Vestfold	3 526	1 386	1 093	561	309	123	46	4	4
Telemark	6 433	1 551	1 396	1 211	1 046	733	400	79	17
Aust-Agder	4 281	998	935	662	657	602	380	–	–
Vest-Agder	5 670	1 256	1 505	1 291	1 066	455	93	4	–
Rogaland	4 531	1 887	1 284	714	415	178	49	4	–
Hordaland	8 528	3 149	2 870	1 586	715	–	–	–	–
Sogn og Fjordane	6 119	1 977	1 977	1 233	660	231	32	–	–
Møre og Romsdal	8 129	2 956	2 456	1 459	872	325	57	4	–
Sør-Trøndelag	7 381	2 023	1 892	1 486	1 198	582	166	23	11
Nord-Trøndelag	6 053	1 572	1 400	1 151	936	547	344	73	30
Nordland	10 091	3 499	2 927	1 795	1 213	496	128	24	9
Troms Romssa	8 235	2 485	2 864	1 570	881	324	96	10	5
Finmark									
Finnmárku	498	374	93	17	6	–	–	–	–

Kilde: Statistisk sentralbyrå (SSB), Skogbruk, strukturstatistikk

¹ Eiendom i Landbruksregisteret med minst 25 dekar produktivt skogareal. En skogeiendom er det totale produktive skogarealet en eier eier i en kommune.

Gjeldende rett

Lov 28. november 2003 nr. 98 om konsesjon ved erverv av fast eiendom (konsesjonsloven) mv. § 5 annet ledd første punktum setter følgende krav til boplikt:

«Ved erverv av bebygd eiendom hvor fulldyrka og overflatedyrka jord er mer enn 25 dekar, eller eiendommen består av mer enn 500 dekar produktiv skog, er konsesjonsfriheten etter første ledd nr. 1 og 2 betinget av at erververen bosetter seg på eiendommen innen ett år og selv bebor den i minst 5 år.»

Konklusjon

Ifølge NORSKOG er det færre enn 300 av skogeiendommene som er av en slik størrelse at de forsværer ett årsverk.⁴

Skogeiendommene en grunneier besitter eller ønsker å erverve, ligger gjerne i avstand fra hverandre, i forskjellige kommuner, ja sogar i ulike fylker.

⁴ Opplysning hentet fra Notat fra NORSKOG til Stortingets næringskomité i forbindelse med komitéhøring for Landbruksmeldingen, Meld St 9 (2011-2012), datert 26.05.2011, http://www.skoginfo.no/filestore/NotattilTerjeAasland_Ap_2652011angendelandbruksmeldingtrygdeavgiftetcx.pdf

I NORSKOGs notat til Stortingets næringskomité, under punkt 3) En mer effektiv bruksstruktur, bemerkes følgende:

«Dagens eiendomsstruktur er tilpasset en epoke i historien som for lengst er passert. I analysene for å finne tiltak for økt avvirkning i 2006 fremhevet Skog og Landskap eiendomsstrukturen som et hinder for økt avvirkning. Dette arbeidet var en gjennomgripende prosess i regi av Landbruksdepartementet. Det er behov for en variasjon i størrelsen på eiendommer, men nå trenger vi flere større eiendommer som gir effektiv drift og for opprettholdelse av kompetanse både på skogbruk og miljø. NORSKOG har i sine innspill til ny landbruksmelding bedt om at de gjøres endringer i den delen av dagens lovverk som hindrer en fornuftig rasjonalisering av eiendommene innen skogbruket. Skogen må ha betydning for eierens økonomi for å bli tatt til anvendelse. Skog kan ikke leies bort, men beskrivende nok er utleieandelen i norsk jordbruk svært høy. Dette viser med all tydelighet at bruksstrukturen har passert eiendomsstrukturen, noe som er beskrivende for situasjonen.»⁵

⁵. Ibid

Forslagsstillerne er opptatt av å sikre at grunneier skal ha faktisk og juridisk rådighet over egen eiendom. Forslagsstillerne vil i størst mulig grad legge til rette for at grunneier på best mulig måte skal kunne styrke sitt næringsgrunnlag med basis i egne ressurser.

Forslagsstillerne er av den formening at å oppheve boplikten vil være med på å utvikle en sunn eiendomsstruktur samt være med på å legge til rette for eierskap av større areal og en mer aktiv forvaltning.

Forslag

Forslagsstillerne fremmer på denne bakgrunn følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber regjeringen fremme forslag om endring i lov 28. november 2003 nr. 98 om konsesjon ved erverv av fast eiendom (konsesjonsloven) mv. ved å oppheve konsesjonskravet for skogeiendommer, innen utgangen av 2012.

25. april 2012

